

Prima instanță: Judecătoria Strășeni (jud: M. Grosu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Nogai, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Pereu Vasile împotriva deciziei din 24 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pereu Vasile împotriva Consiliului rl Strășeni privind revendicarea bunurilor sau a valorii acestora confiscate în urma represiunilor politice,

c o n s t a t ă :

La data de 08.04.2015 Pereu Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului rl Strășeni privind revendicarea bunurilor sau a valorii acestora confiscate în urma represiunilor politice.

În motivarea cererii s-a indicat că, la 12.10.1919 părinții reclamantului Pereu Ștefan și Pereu Evpraxia au încheiat căsătorie, din care s-a născut Pereu Vasile. La 17.08.1940 a decedat mama acestuia Pereu Evpraxia, ca urmare a stresului suferit în urma condamnării soțului la 24.01.1941.

Susține că, tatăl reclamantului - Pereu Ștefan a fost condamnat de Tribunalul militar în baza art. art. 54-13 Cod penal al RSS Ucraina la pedeapsa capitală - împușcare cu confiscarea averii.

Prin încheierea din 21.02.1941 a Colegiului militar al Judecătoriei Supreme a URSS, măsura de pedeapsă a fost micșorată prin privarea de libertate pe un termen de 10 ani cu privarea de drepturi politice pe un termen de 5 ani.

Menționează că, la momentul condamnării, deținea în proprietate 10 ha de teren arabil, 2 ha de viță-de-vie și bunuri imobile amplasate în or. Strășeni, unde în prezent se află Centrul Comercial „Supermarket”, la intersecția str. Ștefan cel Mare cu str. Mihai Eminescu. În construcția dată, o parte se afla casa de locuit a familiei condamnatului, iar altă parte din casă era restaurant cu anexe - construcții de diferită destinație. Casa confiscată a fost folosită ca sediu al Băncii Naționale de Stat pînă în

anul 1964, atunci cînd a fost demolată.

Afirmă că, la 22.02.1983 a decedat tatăl său Pereu Ștefan Tudor, fără a-i fi restituite bunurile confiscate în urma condamnării ilegale.

Declară că, în baza art. 1 al decretului Președintelui URSS din 13.08.1990”privind reabilitarea drepturilor tuturor victimelor represiunilor politice anilor 20-50”, sentința din 24.01.1941 și încheierea din 21.02.1941 au fost recunoscute ilegale, iar Pereu Ștefan Tudor a fost reabilitat.

Prin hotărârea din 21.11.2013 a judecătoriei Strășeni s-a constatat faptul confiscării în anul 1941 a bunurilor imobile și mobile care au aparținut defunctului Pereu Ștefan.

Precizează că, conform raportului de evaluare a bunurilor imobile nr. 8001/14/18409 din 17.09.2014, efectuat de Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni, valoarea casei de locuit a fost stabilită de 339039 lei, iar valoarea restaurantului, conform raportului de evaluare a bunurilor imobiliare nr. 8001/14/19175 din 26.09.2014, constituie suma de 198927 lei.

Conform informației nr. 10/55 din 23.09.2014 eliberate de SRL „Triada”, valoarea bunurilor mobile confiscate de la părinții reclamantului în anul 1941 constituie suma de 81415 lei, iar conform scrisorii nr. 10-011205-1/71-1557 din 22.05.2013 a Băncii Naționale a Moldovei, echivalentul în lei moldovenești a sumei de 3000 ruble sovietice la data de 21.05.2013 constituie 280793,43 lei.

Relatează că, avînd la bază prevederile Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992 și a Regulamentului privind restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, precum și achitarea compensațiilor în cazul decesului ca urmare a represiunilor politice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 627 din 05.06.2007, la data de 23.10.2014 s-a adresat la Comisia specială de examinare a cererilor de restituire a bunurilor sau de recuperare a valorii acestora victimelor reabilite de pe lîngă Consiliul rî Strășeni și a solicitat recuperarea valorii bunurilor confiscate de la defunctul Pereu Ștefan Tudor în sumă de 900174,43 lei. Prin scrisoarea nr. 220/14 și nr. 221/14 din 01 decembrie (anul ne fiind indicat), Pereu Vasile a fost informat că prin decizia nr. 35 din 17.11.2014 a Comisiei speciale, a fost respinsă cererea de achitare a compensației valorii bunurilor confiscate în anul 1941 de la defunctul Pereu Ștefan, pe motiv că anterior reclamantul a fost despăgubit, însă fără a se indica suma despăgubirii și data acesteia.

Accentuează că, în baza deciziei Comitetului Executiv rî Strășeni nr. 2.8 din 14.02.1994 cu privire la restituirea bunurilor și compensarea diurnilor cetățenilor strămutați în mod nelegitim de regimul totalitar de ocupație a fost emisă decizia Comisiei raionale pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice privind restituirea valorii bunurilor confiscate de la Pereu Ștefan Tudor, din contul bugetului de stat în mărime de 90 lei, numai pentru construcția casei de locuit și anexe, însă în decizia dată nu este prevăzută restituirea valorii vitelor, inventarului și a restaurantului.

Declară că, odată cu primirea răspunsului eliberat de Serviciul de Informații și Securitate nr. T-213/13 din 18.04.2012, reclamantul a aflat despre confiscarea sumei de 3000 ruble sovietice, despre care în anul 1994 Comisia raională pentru reabilitarea

victimelor represiunilor politice nu a cunoscut, ori documentele care au confirmat confiscarea acestei sume se păstrau la dosarele secrete al Serviciului de Informații și Securitate. Deci, este cert faptul că reclamantului nu i s-a restituit valoarea integrală a bunurilor confiscate de la tatăl său Pereu Ștefan în anul 1941.

Solicită reclamantul încasarea de la Consiliul rîl Strășeni în beneficiul său a valorii integrale a bunurilor confiscate în urma represiunilor politice la care a fost supus tatăl acestuia Pereu Ștefan în sumă totală de 900174 lei, constituită din suma de 339039 lei – valoarea casei de locuit cu anexe, suma de 198927 lei – valoarea restaurantului; suma de 81415 lei – valoarea bunurilor mobile (vite, inventar) și suma de 280793,43 lei – echivalentul a 3000 ruble sovietice.

În cadrul judecării pricinii, Pereu Vasile a depus cerere de completare și concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care și-a concretizat circumstanțele de fapt și de drept a acțiunii.

Prin hotărîrea din 11 iunie 2015 a judecătoreiei Strășeni s-a respins acțiunea înaintată de Pereu Vasile.

Prin decizia din 24 noiembrie 2015 a Curții de apel Chișinău s-a respins apelul depus de Pereu Vasile și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

La data de 19 ianuarie 2016 Pereu Vasile a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a hotărîrilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanțele de judecată la judecarea pricinii eronat au interpretat în mod eronat legea, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Menționează că, instanțele de judecată nu s-au expus asupra pretențiilor ce se referă la recuperarea mijloacelor financiare confiscate conform calculelor prezentate de Banca Națională a Moldovei, care în opinia sa urmau a fi admise, ca fiind legale și întemeiate prin probe pertinente.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost pronunțată la data de 24 noiembrie 2015, iar Pereu Vasile a declarat recurs la data de 19.01.2016, adică în termen.

Examinînd temeiurile recursului declarat de către Pereu Vasile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Perea Vasile, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul constată că argumentele invocate în recurs, în esență sunt identice celor din cererea de apel, care au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel și nu urmează a fi supuse examinării în ordine de recurs.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebaït și alții contra

Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de către Pereu Vasile, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de către Pereu Vasile împotriva deciziei din 24 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală